

Oorzaken van trilbiggen bij geboorte

drs. Annemarie Dirkzwager, dierenarts varkensgezondheidszorg

Eén van de mogelijke oorzaken van de geboorte van trilbiggen op varkensbedrijven is Varkenspest. Maar er zijn meer oorzaken denkbaar. Oorzaken die worden genoemd zijn virale infecties, erfelijke afwijkingen, vergiftigingen of bepaalde voedingstekorten.

Trilbiggen zijn te herkennen aan het schudden en trillen meteen vanaf de geboorte. Vaak zijn meerdere biggen in een toom ziek. De oorzaak is dat het omhulsel van de zenuwbanen in het ruggenmerg of de hersenen is aangetast. Oppakken en geluiden verergeren het trillen. Als de biggen slapen, trillen ze niet. Vaak vertonen trilbiggen ook spreidzit. Meer dan de helft van de trilbiggen overlijdt. Als de biggen nog wel goed kunnen drinken, kunnen ze overleven. Er is geen behandeling mogelijk. Alleen warmte en verzorging zodat ze kunnen drinken is van belang. Ze stoppen met trillen vanaf vier weken leeftijd.

Virussen

Infectie van zeugen met het varkenspestvirus in de eerste helft van de dracht kan bij de vruchten afwijkingen in de ruggenmergzenuwen veroorzaken, waardoor biggen gaan trillen. Als op een bedrijf trilbiggen voorkomen, is het altijd verstandig om door bloedonderzoek varkenspest uit te sluiten. Ook aan varkenspest verwante virussen zoals het BVD-virus (afkomstig van rundvee) en het Border Disease virus (afkomstig van schapen) zouden deze verschijnselen kunnen geven. Let dus op bedrijven waar contacten van varkens met rundvee en schapen, eventueel via mest, mogelijk zijn. Het vermoeden bestaat dat ook andere virussen, zoals het Circo-virus, trilbiggen kunnen veroorzaken. Dit is nog niet eenduidig bewezen.

Geboorte van trilbiggen kan resulteren in verhoogde uitval van biggen. Op een zeugenbedrijf met 400 zeugen betekent 1% extra biggenuitval een saldoverlies van € 2.000,- per jaar.

Andere oorzaken

Bij zuivere landrassen bestaat een erfelijke afwijking waarbij een enkele mannelijke big wordt geboren als trilbig. Bij zuivere Saddlebackvarkens kan door een erfelijke afwijking tot 25% van de biggen als trilbig geboren worden. Het Campussyndroom (CPS), waarbij de biggen in hoge frequentie trillen, wordt gevonden bij nakomelingen van een Duitse Pietrain beer, genaamd Campus.

Bij gebrek aan vitamine E bij de zeug kunnen biggen met hersenverschijnselen zoals coördinatieproblemen geboren worden. Biggen met een zuurstoftekort tijdens de geboorte of biggen met een te laag bloedsuikergehalte door uitputting en afkoeling, kunnen schudden en stuip trekkingen of krampen krijgen, maar ze vertonen niet het typische trillen direct na de geboorte zoals hierboven is beschreven.